

Otepää Vallavolikogu 9. veebruari 2023. a määruse nr 1-2/2
 „Otepää valla 2023. aasta eelarve“
 Lisa

Koondeelarve		2023 eelarve
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU		12 827 015
30	Maksutulud	7 000 000
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	728 218
35	Saadavad toetused	5 098 797
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU		12 308 904
sh antavad toetused		732 261
sh muud tegevuskulud		11 576 643
01	Üldised valitsussektori teenused	994 070
41,45	Antud toetused	46 370
50,55	Tööjõu- ja majandamiskulud	897 700
60	Muud kulud	50 000
03	Avalik kord ja julgeolek	30 000
50,55	Tööjõu- ja majandamiskulud	30 000
04	Majandus	459 760
41,45	Antud toetused	15 000
50,55	Tööjõu- ja majandamiskulud	444 760
05	Keskkonnakaitse	271 300
41,45	Antud toetused	6 000,00
50,55	Tööjõu- ja majandamiskulud	265 300,00
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	924 680
50,55	Tööjõu- ja majandamiskulud	924 680
08	Vaba aeg, kultuur, religioon	1 181 530
41,45	Antud toetused	314 750
50,55	Tööjõu- ja majandamiskulud	866 780
09	Haridus	6 989 073
41,45	Antud toetused	10 000
50,55	Tööjõu- ja majandamiskulud	6 979 073
10	Sotsiaalne kaitse	1 458 491
41,45	Antud toetused	340 141
50,55	Tööjõu- ja majandamiskulud	1 118 350
PÕHITEGEVUSE TULEM		518 111
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU		-3 912 000
155	Põhivara soetus	-4 065 000
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	283 000
4502	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	-80 000
650	Finantskulud	-50 000
EELARVE TULEM		-3 393 889
FINANTSEERIMISTEGEVUS		2 500 000
2585	Kohustuste võtmine	3 000 000
2586	Kohustuste tasumine	-500 000
1001	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-873 889
EELARVE MAHT KOKKU		15 236 126

OTEPÄÄ VALLA 2023. AASTA EELARVE SELETUSKIRI

SISSEJUHATUS

Otepää valla 2023. aasta eelarve koostamisel on lähtunud kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest, valla arengukavast ja arengustrateegiast. Eelarve ja seletuskirja koostamisel on kasutatud Rahandusministeeriumi poolt koostatud prognoose ja 2023. aasta riigieelarve seadust ja statistilisi andmeid sisaldavaid dokumente.

Eelarve ja seletuskiri on koostatud eurodes ning see koosneb: põhitegevuse tuludest ja kuludest, investeerimistegevusest, finantseerimistegevusest ning likviidsete varade muutumise osadest. Majandustehingutega kaasnev käibemaksukulu kajastatakse koos kaupade ja teenuste maksumusega. Eelarve seletuskirjas esitatakse andmed üleelmise, eelmise ning eelseisva eelarveaasta kohta.

Otepää valla 2023. aasta eelarve on koostatud eelarveprogrammiga VEERA üheks eelarveaastaks. Eelarveperioodi tegevuste planeerimisel on eesmärgiks seatud jätkusuutlikkus, investeringute tegemiseks kaasatakse võimalikult palju toetusrahasid. Põhitegevuse tulud on planeeritud suurusel, mis katab valla laenumaksed.

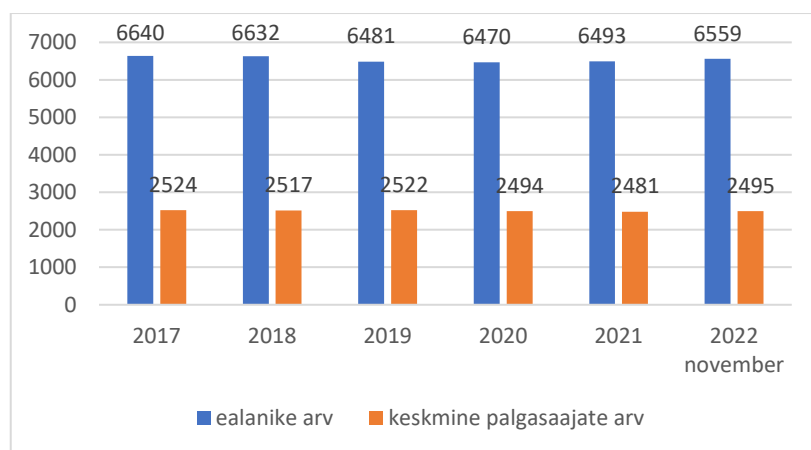
Eelarve vastuvõtmisel kinnitab volikogu koondeelarve vastavalt määruse lisale.

Majandusprognoos

Prognoosi põhistsenaariumi kohaselt kasvas Eesti SKP 2022. aastal 1% ja 2023. aastal 0,5%. Samas prognoostakse inflatsiooniks 6,7%. Kuni viimase ajani on Eesti majandusnäitajad olnud head. Samas on kindlustunne nii Eestis kui kogu ELis sügisest alates stabiilselt nõrgenenud ja majanduslangus on ilmselt vältimatu. Palgakasv tõuseb ministeeriumi hinnangul 2023. aastal 7%.

Sotsiaalmajanduslikud näitajad

Otepää vallas oli 2022. aasta novembri seisuga 6 559 elanikku. Keskmine maksumaksjate arv 2022. aasta novembri lõpu seisuga on 2495 inimest, registreeritud töötuid 210 inimest, keskmine sissetulek Maksuametile esitatud TSD deklaratsioonide alusel on 1281 eurot. Võrreldes eelmise aastaga on vallas 66 inimest rohkem.

PÕHITEGEVUSE TULUD

Tulude planeerimisel on lähtutud 2022. aasta tegelikust laekumisest ning omatulude prognoosist. Valla tulubaasi moodustavad maksutulud, toetused, kaupade ja teenuste müügitulud ning muud tulud.

Tululiik	Eelarve täitmine 2021	Eelarve 2022 koos lisaeelarvetega	Eelarve 2023	Muutus	Muutus %
Põhitegevuse tulud kokku	10 909 762	11 788 784	12 827 015	1 038 231	9%
Maksutulud	5 973 651	6 445 850	7 000 000	554 150	9%
<i>sh tulumaks</i>	5 756 702	6 235 850	6 788 000	552 150	9%
<i>sh maamaks</i>	200 837	200 000	200 000	0	0%
<i>sh reklaamimaks</i>	16 112	10 000	12 000	2 000	20%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	689 643	633 730	728 218	94 488	15%
Saadavad toetused	4 127 679	4 639 204	5 098 797	459 593	10%
Muud tulud	118 789	70 000	0	-70 000	-100%

Maksutulud

Riiklike maksudena laekuvad omavalitsuse eelarvesse füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Kohaliku maksuna on Otepää vallas kehtestatud reklaamimaks.

Tulumaksu laekumist mõjutavad maksumaksjate arv, brutosissetulek, riigi poolt omavalitsustele kehtestatud tulumaksu laekumise määr. 2022. aastal laekus füüsilise isiku brutotulust omavalitsuste eelarvetesse 11,96 %.

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv omandimaks, mida maksab maa omanik või kasutaja lähtudes maakasutusseadusest. Maksumäär kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu ning see laekub 100% valla eelarvesse. Otepää vallas on maamaksumäär ärimaal, metsamaal, muul maal 2,5% ning haritavaal maal ja looduslikul rohumaal 2,0% maa maksustamishinnast.

Kohaliku maksuna kehtib vallas reklaamimaks. 1 m² hind on piirkonniti erinev. Reklaamimaksu osatähtsus valla eelarves on väike.

Kaupade ja teenuste müügist laekuv tulu

Antud tegevuse all kajastatakse tulud, mis on laekunud alusharidusteenuse, haridusteenuse ja huvikooliteenuse osutamise eest teistele omavalitsustele, lasteaedade toiduraha ja õppekulude summad, mida tasuvad lapsevanemad. Samuti ka üüritulud ning tulud hallatavate asutuste ja struktuuriüksuste teenuste eest.

Tulud kaupade ja teenuste müügist	Eelarve täitmine 2021	Eelarve 2022 koos lisaelarvetega	Eelarve 2023	Muutus	Muutus %
Riigilõivud	17 000	17 000	20 000	3 000	18%
Tulud haridusasutuste majandustegevusest	427 112	440 430	519 503	79 073	18%
Tulud kultuuriasutuste majandustegevusest	50 158	46 300	43 415	-2 885	-6%
Tulud sotsiaalabi alasest tegevusest	56 019	54 000	9 800	-44 200	-82%
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	132 909	119 000	135 500	16 500	14%
Muu toodete ja teenuste müük	6 446	7 000	0	-7 000	0%
Tulud teenuste ja kaupade müügist kokku	689 643	683 730	728 218	44 488	7%

Riigilõiv laekub hoone ja rajatise ehitusloa, kasutusloa ning projekteerimistingimuste taotluse läbivaatamise eest.

Tulud haridusalasest tegevusest on arvestatud õpilaste ja lasteaiaste kohatasu laekumisega teistest omavalitsustest, lasteaiade ja huvikoolide kohatasumaksuga ning lasteaiade toidurahaga. Lisaks veel õplaskodu üür, gümnaasiumi kõõgi väljarentimine toitlustajale ning spordihoone kasutamise ja müügiga teenitud tulu.

Õpilaste arvu arvestamisel on aluseks võetud Eesti Hariduse Infosüsteemi kantud õpilaste arv 10. novembri 2022. aasta seisuga. Vallale kuuluvates koolides õpib 2022. aasta 10. novembri seisuga 707 õpilast. Nendest elab rahvastikuregistri järgi teistes omavalitsustes 133. Ca pool tulust laekub õpilaste ja lasteaiakohtade ning muusikakooli teenuse müügist teistele omavalitsustele:

Laekumine teistest omavalitsustest	
<i>Otepää Gümnaasium</i>	89 000
<i>Pühajärve Põhikool</i>	12 000
<i>Keeni Põhikool</i>	18 000
<i>Puka Kool</i>	11 000
<i>Otepää Lasteaed</i>	6 000
<i>Keeni põhikooli lasteaiarühmad</i>	45 000
<i>Pühajärve Põhikooli lasteaiarühmad</i>	42 000
<i>Puka Kooli lasteaiarühmad</i>	0
<i>Otepää Muusikakool</i>	5 000
Kokku	228 000

2023. aastal on põhi- ja keskhariduse ühe õppekoha tegevuskulu maksumuse määraks 99 eurot kuus. Lasteaiadel ja Puka kunstikoolil on 2023. aastal kohatasu maksumus 36,25 eurot kuus. Laste toidupäeva maksumus on lasteaiades söimeealistel lastel (vanus 1-3 aastat) 1,68-2 eurot päevas ja vanematel lastel (vanuses 4-7 aastat) 1,90-2,30 eurot päevas.

Lasteaiad	Kohatasu	Toiduraha
<i>Otepää Lasteaed</i>	70 000	58 000
<i>Keeni Põhikooli lasteaiarühmad</i>	18 000	8 000
<i>Pühajärve Põhikooli lasteaiarühmad</i>	21 000	8 500
<i>Puka Kooli lasteaiarühmad</i>	15 000	4 800
Kokku	124 000	84 100

Muusikakoolis on kehtestatud õppekulude osaliseks katmiseks õppetasu, mille suurus on vastavalt õppele erinev jäädes 17 – 36 euro vahele. 10. novembri 2022. aasta seisuga õppis muusikakoolis 90 last

Õpilaskodus on 28 õpilast, nendest 5 riiklikel kohtadel. Teenuse eest tasutakse mitteriiklikel kohtadel olevate laste eest 50 eurot kuus.

Tulud kultuurialasest tegevusest enamuse laekub Otepää Kultuurikeskuste üritustest ja ruumide väljarentimisest. Lisaks arvestatakse siin ka ajaleht Otepää Teataja reklaamituludega.

Tulu sotsiaalalialasest tegevusest

Alates 2023 aastast ei saa vald enam Sotsiaalkindlustusametist hüvitist erivajadustega laste lapsehoiu- ja rehabilitatsiooniteenuste eest. Tuludena kajastatakse valla poolt pakutud koduhooldusteenuse ja sotsiaaltranspordi teenuse kautamist.

Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud.

Tegemist on valla korteritest laekuva üüri ja kõrvalkulude müügist saadava tuluga. Hetkel on valla omandis 51 munitsipaal- ja sotsiaalkorterit, millest välja on renditud 44. Munitsipaaleturuumide üürimäär on sõltuvalt korteri mugavusastmest ja asukohast makstes 0,30 eurot kuni 5,00 eurot ruutmeetri kohta kuus.

Administratiivhoone 1 ruutmeetri minimaalseks üürimääraks on kehtestatud 3,20 eurot kuus. Tulude prognoosimisel on arvestatud 2022. aastal kehtivaid lepinguid.

Saadavad toetused

Toetused toetus- ja tasandusfondist eraldatakse Vabariigi Valitsuse määrusega kohalikele omavalitsustele peale riigieelarve vastu võtmist. Tasandusfond on kohalike omavalitsuse üksuste kulude toetuseks eraldatud fond. Toetusfondist eraldatakse vahendid haridustegevuse, huvihariduse, toimetulekutoetuse, asendushoolduse, matusetootuse, kohaliku tehoiu kulude katteks, puuetega lastele abi osutamiseks ja sündide registreerimisega kaasnevate kulude katteks.

Saadavad toetused	2021 täitmine	Eelarve 2022	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tasandusfond (lg1)	1 084 642	1 044 542	1 062 802	18 260	1,75%
Toetusfond (lg2)	2 884 738	3 406 301	3 883 591	477 290	14,01%
<i>sh. Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus</i>	2 138 962	2 425 703	2 856 336	430 633	17,75%
<i>sh. Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus</i>	43 622	43 622	43 622	0	0,00%
<i>sh. Huvihariduse ja -tegevuse toetus</i>	147 764	112 674	129 884	17 210	15,27%
<i>sh. Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus</i>	15 754	16 313	9 538	-6 775	-41,53%
<i>sh. Toimetulekutoetuse maksmise hüvitis</i>	55 590	310 212	166 541	-143 671	-46,31%
<i>sh. Matusetootus</i>	19 585	22 777	20 543	-2 234	-9,81%
<i>sh. Asendus- ja järelhooldusteenuse toetus</i>	194 100	207 034	217 140	10 106	4,88%
<i>sh. Rahvastikutoimingute kulude hüvitis</i>	712	712	525	-187	-26,26%
<i>sh. Kohalike teede hoiu toetus</i>	268 649	267 254	229 166	-38 088	-14,25%
<i>sh pikaajalise hoolduse korraldus</i>	0	0	210 296	210 296	100,00%
Saadud muud toetused jooksvateks kuludeks	158 299	188 361	152 404	-35 957	-19,09%
Saadavad toetused kokku	4 127 679	4 639 204	5 098 797	459 593	9,91%

Saadud muude toetusena on valla eelarvesse planeeritud koolipiima ning -puuvilja toetus, õpilaskodus riiklikel kohtadel olevate laste toetus, puuetega inimeste eluasemete kohandamise toetus,

puuetega inimeste isikukeskse teenuse projekt (ISTE). Antud eelarve ei kajasta ühekordseid sihtotstarbelisi toetusi, kuna nende laekumist on raske prognoosida.

Muud tulud

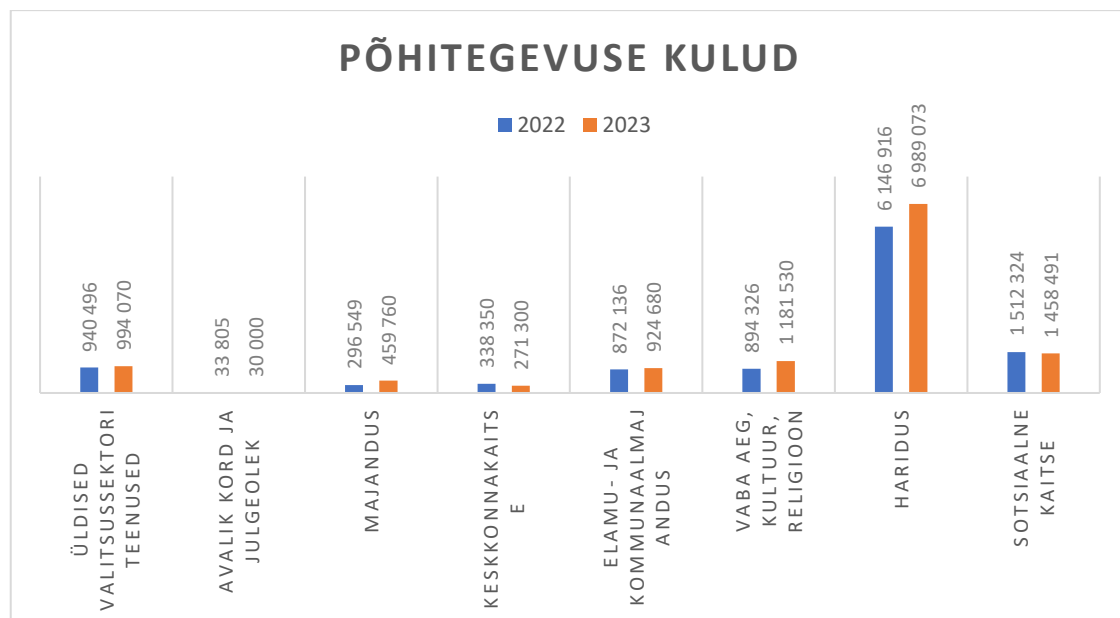
Siin all kajastatakse laekumisi vee erikasutusest, kaevandamistasudest ja saastetasudest. Keskkonnatasude seaduse kohaselt laekub vee erikasutus- ja kaevandamistasudest 50% riigieelarvesse ja 50% kohaliku omavalitsuse eelarvesse, kui vett võetakse erikasutuse korras siseveekogust või põhjaveekihi. 2022 aastal laekus antud tasusid ca 15 000 eurot, samas aastal 2021 laekus 118 000 eurot. Seetõttu 2023 aastasse nii ebakindlaid tulusid ei prognoosi.

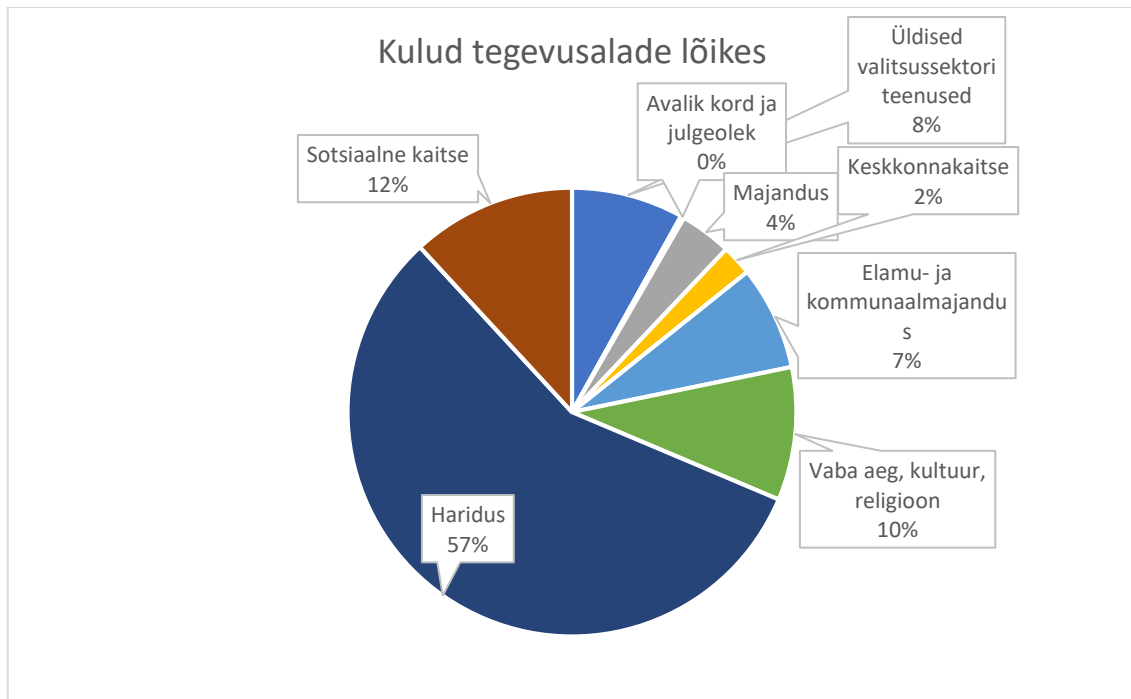
PÕHITEGEVUSE KULUD

Põhitegevuse kuludest kulub kõige enam tööjõukuludele, järgnevad majandamiskulud ja toetused, muude kulude osakaal koos reservfondiga on väiksem. Võrreldes eelmise aastaga suurenevad kulud kokku 9%. Palgakulud suurenevad 15% ja majandamiskulud 7%. Palgatõus on suuresti seotud riigi poolt tõstetud miinimumpalga tõusu ca 11% ja õpetajate palgataõusuga ca 24%, ülejäänud töötajate palgatõus tuleb 5%.

Sotsiaaltoetused vähenevad 30% kuna 2022 aastal maksti palju erakorralisi toetusi Ukraina sõjapõgenikele, mida aastal 2023 teadaolevalt enam ei ole.

Otepää Vallavalitsuse tegevus toimub üheksas tegevusvaldkonnas: üldised valitsussektori teenused, avalik kord, majandus, keskkonnakaitse, elamu- ja kommunaalmajandus, tervishoid, vaba aeg, kultuur, haridus ja sotsiaalne kaitse. Järgmine diagramm näitab kulude jaotumist tegevusvaldkondade lõikes.

Otepää valla eelarve põhitegevuse kulude jaotus majandusliku sisu järgi:

	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus%
Sotsiaaltoetused	226 747	502 361	350 141	-152 220	-30%
Muud toetused	312 978	337 240	382 120	44 880	13%
Tööjõukulud	5 512 758	6 245 321	7 167 269	921 948	15%
Majandamiskulud	3 852 354	4 081 907	4 359 374	277 467	7%
Muud tegevuskulud	4 405	56 330	50 000	-6 330	-11%
Kulud kokku	9 909 242	11 223 159	12 308 904	1 065 745	10%

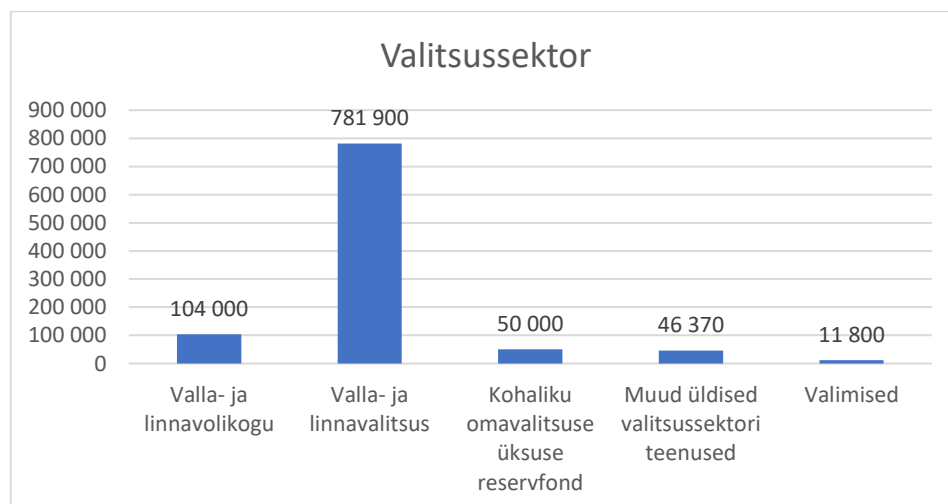
Põhitegevuse kulud tegevusalade lõikes

Tegevusalad	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Üldised valitsussektori teenused	715 137	940 496	994 070	53 574	6%
Antud toetused	62 654	44 890	46 370	1 480	3%
Tööjõu- ja majandamiskulud	652 392	839 276	897 700	58 424	7%
Muud kulud	91	56 330	50 000	-6 330	-11%
Avalik kord ja julgeolek	26 161	33 805	30 000	-3 805	-11%
Tööjõu- ja majandamiskulud	26 161	33 805	30 000	-3 805	-11%
Majandus	358 987	296 549	459 760	163 211	55%
Antud toetused	35 969	12 000	15 000	3 000	25%
Tööjõu- ja majandamiskulud	323 018	284 549	444 760	160 211	56%

Keskkonnakaitse	357 738	338 350	271 300	-67 050	-20%
Antud toetused	0	5 850	6 000	150	3%
Tööjõu- ja majandamiskulud	357 715	332 500	265 300	-67 200	-20%
Muud kulud	23	0	0	0	0%
Elamu- ja kommunaalmajandus	894 335	872 136	924 680	52 544	6%
Tööjõu- ja majandamiskulud	892 821	872 136	924 680	52 544	6%
Muud kulud	1 514	0	0	0	0%
Vaba aeg, kultuur, religioon	896 066	1 082 583	1 181 530	98 947	9%
Antud toetused	206 555	274 500	314 750	40 250	15%
Tööjõu- ja majandamiskulud	689 522	808 083	866 780	58 697	7%
Muud kulud	-10	0	0	0	0%
Haridus	5 642 827	6 146 916	6 989 073	842 157	14%
Antud toetused	8 030	5 450	10 000	4 550	83%
Tööjõu- ja majandamiskulud	5 632 081	6 141 466	6 979 073	837 607	14%
Muud kulud	2 717	0	0	0	0%
Sotsiaalne kaitse	1 017 991	1 512 324	1 458 491	-53 833	-4%
Antud toetused	226 517	496 911	340 141	-156 770	-32%
Tööjõu- ja majandamiskulud	791 403	1 015 413	1 118 350	102 937	10%
Muud kulud	70	0	0	0	0%
sh antavad toetused	901 731	1 166 251	732 261	-453 990	-37%
sh muud tegevuskulud	9 007 512	10 056 908	11 576 643	1 519 735	15%
Põhitegevuse kulud kokku	9 909 242	11 223 159	12 308 904	1 065 745	10%

ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED

Valdkonna eesmärgiks on kujundada Otepää vallast piirkond, kus on läbipaistev, erinevaid sihtrühmi ja piirkondi arvestav juhtimine. Samuti hea koostöö naaberomavalitsustega ning valla avatus välispartneritele ja –kõlalistele ja tagades kodanikele pakutavate teenuste vastavuse kaasaegsetele standarditele. Üldvalitsemise tegevuskulud moodustavad 8% põhitegevuse eelarvest. Kulutusi on ette nähtud vallavolikogule, vallavalitusele, omavalitsusliidu tegevuses osalemiseks ning ca 0,4% põhitegevuse tulude eelarvest on eraldatud vallavalitsuse reservfondi.

Vallavolikogu

Vallavolikogu on esinduskogu, mis valitakse hääleõiguslike kodanike poolt neljaks aastaks. Vallavolikogu koosseisus on 17 liiget. Töö paremaks korraldamiseks on volikogu praegune koosseis

moodustanud üksteist komisjoni. Vallavolikogu kulude prognoosimisel on lähtutud töö korraldamisega seotud vajadustest. Majandamiskuludesse on planeeritud volinike esindus- ja vastuvõtukulud, lähetus- ja koolituskulud ning isikliku sõiduauto kasutamise seotud kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	88 695	88 308	94 800	6 492	7%
Majandamiskulud	7 485	10 750	9 200	-1 550	-14%
Vallavolikogu kokku	96 180	99 058	104 000	4 942	5%

Vallavalitsus

Tööjõukuludes on arvestatud vallavanema tasu, nelja vallavalitsuse liikme hüvitised ja 23,5 ametniku ning töölepingu alusel töötava inimese tasud. Võrreldes 2022. aastaga suurenevad tööjõukulud 7%. Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud (bürootarbed, side-postiteenus, pangateenus, auditeerimine, esindus-vastuvõtukulud, juriidilised teenused, PR teenused, arhiveerimine, e-arvetega seotud kulud jne), lähetus- ja koolituskulud, isikliku sõiduauto kasutamise seotud kulud, IT andmeside ja tööks vajalike teenuste rendikulud ja inventarikulud (koopiamasina rendikulu jm inventar) ning meditsiini- ja hügieenitarvete ning sümbolikaga meenete soetamiseks vajalikud kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	18 000	0	0	0	0%
Tööjõukulud	412 821	561 000	600 000	39 000	7%
Majandamiskulud	129 942	179 218	181 900	2 682	1%
Muud tegevuskulud	91	6 330	0	-6 330	-100%
Vallavalitsus kokku	560 854	746 548	781 900	35 352	5%

Reservfond

Ettenägematute väljaminekute tegemiseks on moodustatud reservfond, mille suuruseks on 50 000 eurot. Reservfondist eraldiste tegemise aluseks on vallavolikogu määrus ning vahendeid eraldatakse vallavalitsuse korralduse alusel.

Omavalitsusliidud

Vallavalitsus osaleb Valgamaa Omavalitsuste Liidu (39 972 eurot), MTÜ Valgamaa Partnerluskogu (2 500 eurot) ja Eesti Linnade ja Valdade liidu (2 500 eurot) tegevuses.

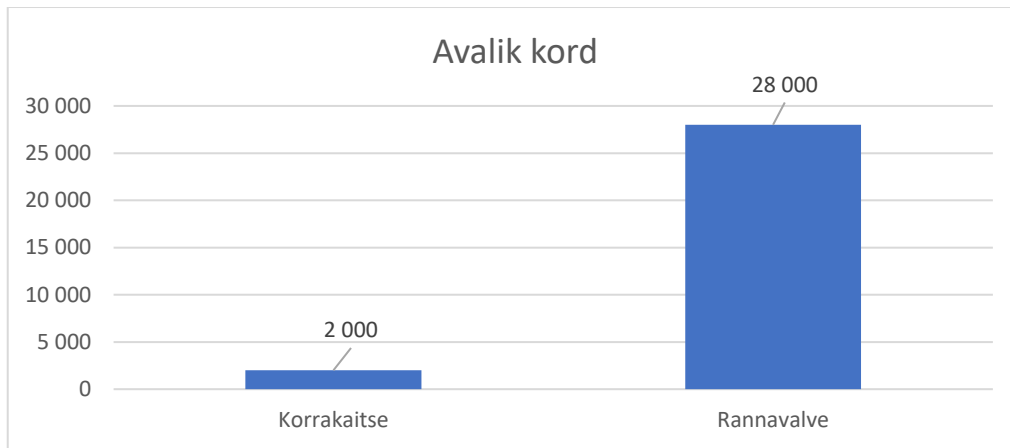
Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	44 654	44 890	46 370	1 480	3%
Omavalitsusliidud	44 654	44 890	46 370	1 480	3%

Valimised

2023. aastal toimuvad Riigikogu valimised. Riik on selleks vallale eraldanud 11 800 eurot.

AVALIK KORD

Eesmärgiks on avaliku korra tagamine, valla teedel ja tänavatel turvalise liiklemise kindlustamine. Püstitatud eesmärgi saavutamiseks toetatakse abipolitseinike ja rannavalve tegevust. Tegevusele on eraldatud 34 505 eurot, mis hõlmab 0,25% valla põhitegevuse eelarvest.

Korrakaitse

Tööjõukuludes on arvestatud vahendid abipolitseinike motiveerimiseks. Majandamiskuludes on arvestatud paigaldatud turvakaamerate hooldus.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	4 741	8 000	2 000	-6 000	-75%
Korrakaitse kokku	4 741	8 000	2 000	-6 000	-75%

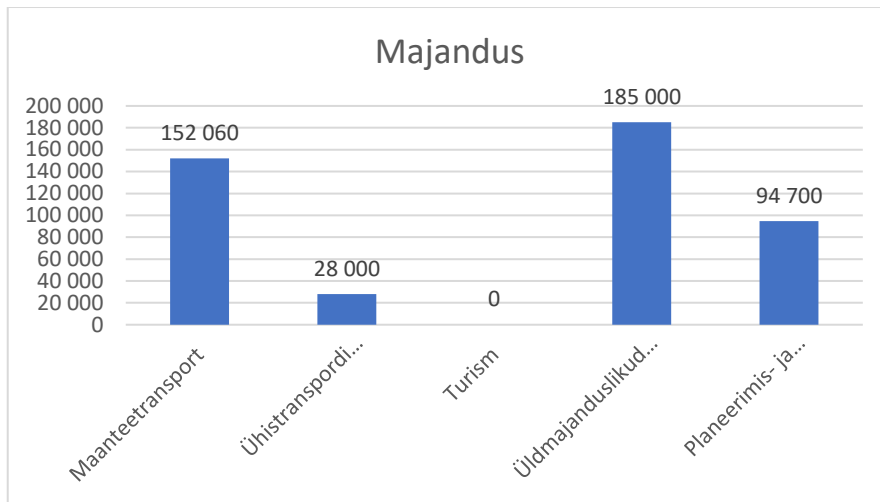
Rannavalve

Tegemist on Pühajärve rannas rannavalve korraldamise kuludega. Teenust pakutakse suvekuudel (juunis, juulis ja augustis).

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	21 420	25 805	28 000	2 195	9%
Rannavalve	21 420	25 805	28 000	2 195	9%

MAJANDUS

Eesmärgiks on tagada mitmekesise ja suurenenud aktiivsusega ettevõtluskeskkond, aidata kaasa ettevõtluse konkurentsivõime, innovatsioonisuutlikuse, tööturu tingimuste parandamisele. Tagada korrastatud ja hooldatud taristud ja kindlustada logistiliselt sujuv ühendus lähiregiooni keskustega. Valla eelarvest on majandusele eraldatud ca 4% põhitegevuse kuludest. Eelarve suureneb võrreldes 2022. aastaga 55%, kuna üldplaneeringu kulud lükkuvad edasi aastasse 2023.

Valla teede ja tänavate korrashoid

2023. aastal jätkub linna tänavate ja valla teede korrastamine ning teehoiukava rakendamine. Otepää vallas on kohalike teede nimekirja kinnitatud 93 tänavat kogupikkusega 31 km ja 237 teed kogupikkusega 249 km. Antud tegevuses on kavandatud kulutused tänavate hooldustöödeks, teede tolmuvabaks muutmiseks ning registrikuludeks. Põhitegevuse kulud suureneva 28%. Riigilt laekub 228 704 eurot, mis on ca 40 000 euro võrra vähem kui 2022.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	190 369	118 649	152 060	33 411	28%
Valla teede ja tänavate korrashoid	190 369	118 649	152 060	33 411	28%

Ühistranspordikorraldus

Transpordikorralduse all on viiel päeval nädalas sõitva vallasisesse bussiliini Otepää-Kääriku-Puka-Kääriku-Otepää kulud. Muude toetuste all kajastatakse mittetulundusühingu Valgamaa Ühistranspordikeskus liikmemaks.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	4 640	5 000	5 000	0	0%
Majandamiskulud	20 908	21 000	23 000	2 000	10%
Ühistranspordikorraldus	25 548	26 000	28 000	2 000	8%

Üldmajanduslikud arendusprojektid

Üksuse alt tasutakse detailplaneeringute koostamise ja kehtestamisega seotud, maade mõõdistamise ja munitsipaliseerimisega ning valla arenguks vajalike projektide, s.h. vallavalitsuse otsuse alusel vallale kasulike era- ja kolmanda sektori projektide omaosalused, samuti üldplaneeringu koostamisega seotud kulud. Lisaks väikeprojektide kulud ja Otepäälase kaardi kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	31 329	7 000	10 000	3 000	23%
Majandamiskulud	22 424	50 300	175 000	124 700	248%
Üldmajanduslikud arendusprojektid (planeeringud)	53 753	57 300	185 000	127 700	223%

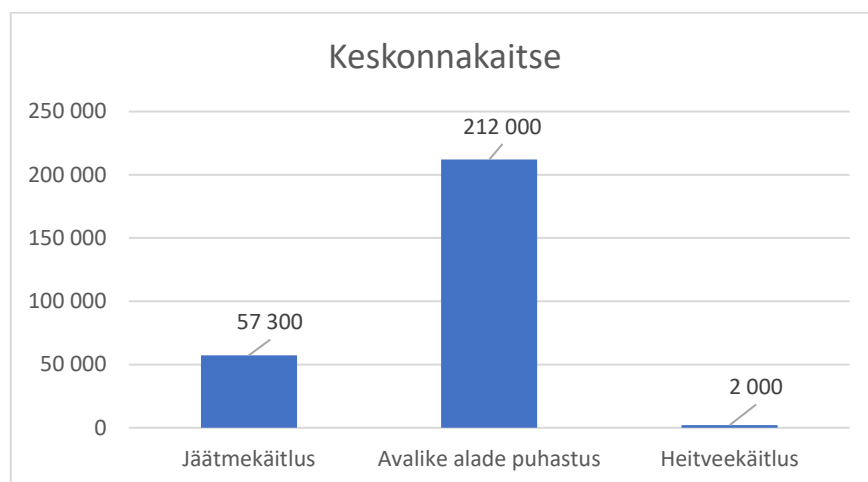
Planeerimis- ja ehitusteenistus

Tööjõukuludes on arvestatud kolme töökoha kuld. Majandamiskuludes on planeeritud administreerimiskulud, ametnike koolituskulud, maade mõõdistamise ja rendiga seotud kulud, EVALD programmi maksed ning geodeetilise andmebaasi haldamisega seotud kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	82 521	86 200	91 500	5 300	6%
Majandamiskulud	2 901	5 400	3 200	-2 200	-41%
Planeerimis- ja ehitusteenistus	85 422	91 600	94 700	3 100	3%

KESKKONNAKAITSE

Eesmärgiks on heakorrastatud territooriumi ja keskkonnasäästlikkusest kinnipidamise kaudu puhta looduse ning hea elukeskkonna tagamine. Antud tegevusvaldkond hõlmab kulutusi jäätmekäitlusele, avalike alade puhastamisele ja heitveekäitlusele. Keskkonnakaitse alased kulutused moodustavad 2% põhitegevuse kuludest. Eelarvet on vähendatud 20% kuna hetkel ei nähta lumelükkamisele niipalju vahendeid ette kui kulus aastal 2022.

Jäätmekäitus

Jäätmekäitluse all on avalike prügikastide tühjendamine, jäätmete kogumine väljaspool hooldusalasid, reostusallikate likvideerimine ning ohtlike jäätmete kogumine ning äravedu. Prügiveoteenust ostetakse AS-It Ragn-Sells ja ohtlike jäätmete käitlemist teostab AS Eesti Keskkonnateenused. Eelarvereele on arvestatud ka EVALD programmi jäätmevalduse mooduli haldamiskulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	0	5 850	6 000	150	3%
Majandamiskulud	91 105	55 000	51 300	-3 700	-7%
Jäätmekäitus	91 105	60 850	57 300	-3 550	-6%

Avalike alade puhastamine

Tegevuse all kajastatakse aastaringset teede ja tänavate puhastust, lume ja libedusetõrjet, Otepää-Pühajärve kergliiklustee hooldamist ja puhastamist. Siia kuulub veel avalike väljakute, platside puhastamine ning traktori MTZ kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
----------	-----------------------	--------------	--------------	--------	----------

Majandamiskulud	266 550	275 000	212 000	-63 000	-23%
Avalike alade puhastus (teede ja tänavate pühkimine, lumetõrje)	266 550	275 000	212 000	-63 000	-23%

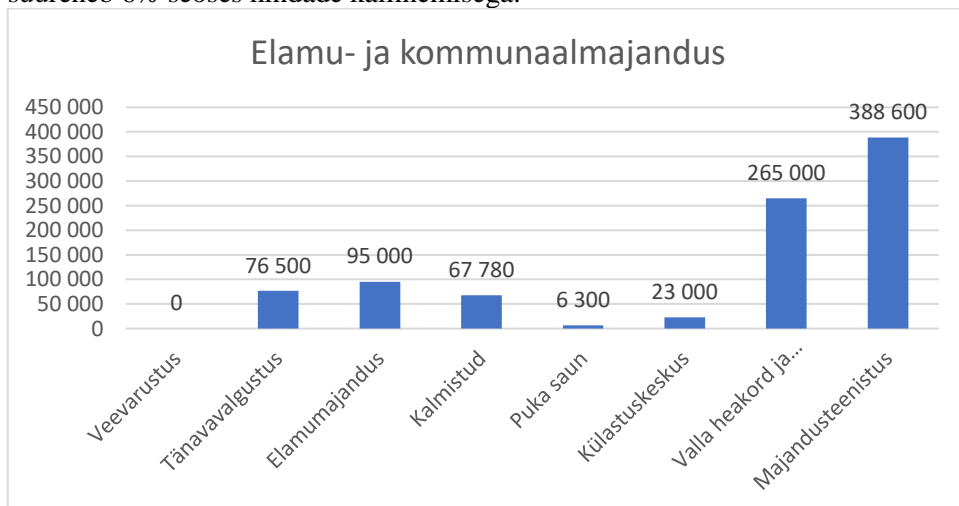
Heitveekäitus ja saaste

Eelarvereele on planeeritud sadeveekaevude ja -torude hoolduskulud. Nende põhihooldus toimub kevadel pärast tänavate killustikust ja liivast puhastamist ja sügisel pärast lehtede langemist. Muude tegevuskulude all on kajastatud keskonaametile deklareeritud vee erikasutustasu, mille kulud tarbija vallale kinni maksis, kuid kuna nüüd rajati Vana-Otepäele uus kanalisatsioon ei ole enam vajadust deklaratsioone esitada.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	60	2 500	2 000	-500	-20%
Muud tegevuskulud	23	0	0	0	-100%
Heitveekäitus (ka saaste vähendamine) vee deklarats	83	2 500	2 000	-500	-100%

ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud moodustavad ca 8% põhitegevuse eelarve kuludest. Eelarve suureneb 6% seoses hindade kallinemisega.

Tänavavalgustus

Eelarvereele on planeeritud Otepäa valla tänavavalgustuse elektri- ja remondikulud, võrgutasud ning käidukorralduskulud. Eelarve väheneb 13% kuna meil on vahetatud tänavavalgustuse renoveerimise käigus paljud lambid LED lampide vastu, mis annab märgatava kokkuhoiu.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	99 539	94 000	76 500	-17 500	-19%
Tänavavalgustus	99 539	94 000	76 500	-17 500	-19%

Planeeritud investeering: Tänavavalgustuse lampide vahetamine LED lampide vastu kergliiklusteedel 80 000 eurot.

Elamumajandus

Vallal on 44 välja üüritud korterit. Elamumajanduse kulud sisaldavad vallale kuuluvate korterite ülalpidamiskulusid (vesi, küte, elekter, korrashoiuvahendid, korrashoiuteenus jne) ning nende

remondi- ja hoolduskulusid. Üüri- ja rendituludeks on planeeritud 75 000 eurot. Kuludest 20 000 eurot on seotud Päästeameti projektiga „Kodud tuleohutuks“.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	90 445	66 000	95 000	29 000	44%
Elamumajandus	90 445	66 000	95 000	29 000	44%

Kalmistud

Ilmjärve, Sangaste ja Puka kalmistuid hooldavad Otepää Vallavalitsuse poolt tööle palgatud kalmistuvahid. Eelarvereale on planeeritud 2,75 töökoha kulud. Tööjõukulu suurendab miinimumpalga tõus. Majandamiskuludes on ette nähtud kalmistutelt prügiveedu, ohtlike puude ja võsa langetamine, töövahendite soetamine, liiva vedamine.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	28 800	38 031	41 000	2 969	8%
Majandamiskulud	13 584	18 800	28 780	9 980	53%
Kalmistud	42 384	56 831	69 780	12 949	23%

Puka saun

Vald katab sauna vee- ja küttekulud ning sauna haldamise ja sauna ümbruse koristamisega seotud kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	6 183	6 300	6 300	0	0%
Puka saun	6 183	6 300	6 300	0	0%

Külastuskeskuse hoone haldus

Eelarvea kuludes nähakse ette külastuskeskuse hoone haldamiskulud ning hoones asuva avaliku WC remondi- ja majandamiskulud (elekter, vesi, valve, korrashoiuteenus, korrashoiu materjalide soetamine) ja puhastusteenistuja tööjõukulud. Hoone on antud rendile AS-le Eesti Postile ja Nuustaku pruulikojale.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	5 514	6 855	7 500	645	9%
Majandamiskulud	29 164	16 000	16 000	0	0%
Külastuskeskus	34 678	22 855	23 500	645	3%

Majandusteenistus

Tegemist on valla majandamist korraldava struktuuriüksusega. Eelarvereale on arvestatud 8,75 töökoha tasud koos riiklike maksudega. Kuludes on planeeritud Otepääl Lipuväljak 13 asuva hoone ja Sangaste ning Puka teenuskeskuste majandamiskuludega (küte, elekter, vesi, valve, korrashoiukulud), kahe sõiduauto ülalpidamiskuludega (kütus, remont, hooldus, kindlustus ja liisingmaksed) ning isikliku sõiduauto kasutamisega seotud kuludega ning administreerimis- ja koolituskuludega.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	197 077	198 050	220 500	22 450	11%
Majandamiskulud	154 384	162 100	168 100	6 000	4%

Majandusteenistus	351 461	360 150	388 600	28 450	8%
--------------------------	----------------	----------------	----------------	---------------	-----------

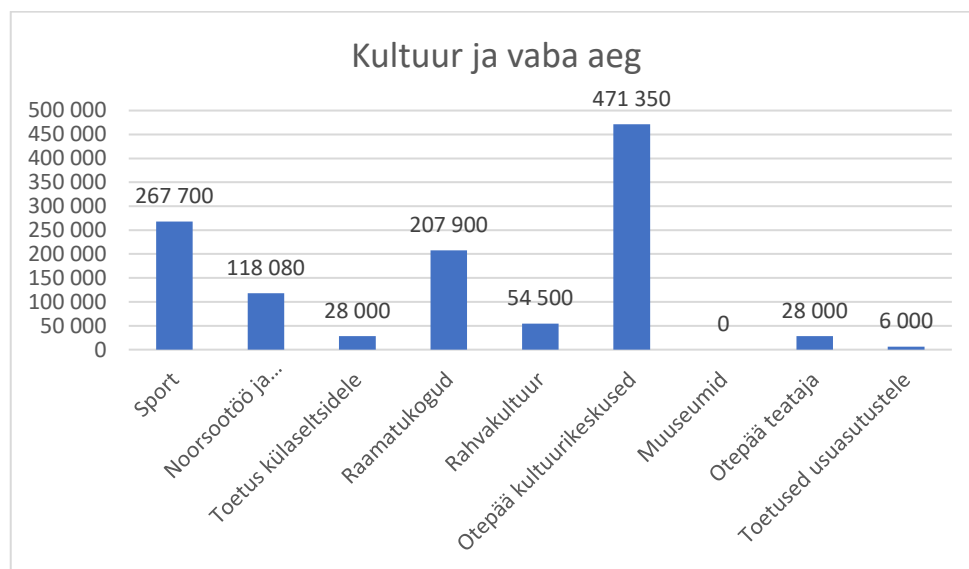
Heakord

Vallavalitsus korraldab avalikus kasutuses olevate alade korrashoiuteenust Otepää linnas, Sangaste alevikus, Puka alevikus, Keeni ja Nõuni külades. Eelarves on planeeritud valla haljastuse, ohtlike puude lõikamine, heakorratööd. Rannapargi, kultuurimaja pargi, linnamäe korrastustööd (niitmine, võsa, ohtlike puude raiumine jne), hulkuvate koerte, kasside püüdmine, transportimine ja nende hoiupäevade tasud, jõuludega seotud kulud (kuuse muretsemine, transport, kaunistused koos ülespaneku ja mahavõtmisega, ilutulestik).

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	265 914	266 000	265 000	-1 000	0%
Valla heakord ja haljastus	265 914	266 000	265 000	-1 000	0%

KULTUUR JA VABA AEG

Eesmärgiks on väärtustada kohalikku kultuuri ja kultuuritegijaid, tõsta kultuuri ja kultuuripärandi osa Otepää valla maine kujundamisel ja külastuskoha tutvustamisel. Arendada kultuuritegevust koostöös teiste valdkondadega. Tagada aastaringne aktiivne kultuuri- ja spordielu, hoidmaks Otepääd rahvusvaheliselt tunnustatud treening- ja spordikeskusena ning kõrgetasemelise kultuurikeskusena. Valla eelarvest on vabale ajale ja kultuurile eraldatud ca 10% valla põhitegevuse kulude eelarvest.

Sport

Spordi arendamise eesmärgiks on luua kohalikele elanikele ja turistidele head sportimise võimalused, korraldades rahva- ja tervisespordipäevi, hooldades spordirajatisi, arendada koostööd erinevate spordiklubide vahel ja toetada rahvusvahelisi võistlusi. Kulutused spordile moodustavad 1,9% põhitegevuse eelarve kuludest. Valla territooriumil olevate spordirajatiste hooldamiseks ja korrashoiuks on eraldatud 50 000 eurot SA-le Tehvandi Spordikeskus (hüppemäe ja kõnniteede valgustuseks, spordiklubide ja koolide poolt rajatiste kasutamiseks ning rajatiste korrashoiuks).

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Spordirajatised	59 820	63 700	78 700	15 000	24%
Spordiorganisatsioonid	94 177	127 500	140 000	12 500	10%
Spordiüritused	21 535	23 000	29 000	6 000	26%

Rahvusvahelised spordiüritused	7 000	20 000	20 000	0	0%
Sport kokku	182 532	234 200	267 700	33 500	14%

Otepää Avatud Noortekeskus

Otepää Avatud Noortekeskus hõlmab Otepääl asuvat noortekeskust ja Pukas ning Keenis asuvaid harunoortekeskusi. Töötasu on arvestatud 4 noorsootöötajale. Majandamiskuludes on planeeritud kulud erinevatele üritustele, mängudele ja maleva läbiviimisele.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	0	0	250	250	100%
Tööjõukulud	45 625	68 700	73 500	4 800	7%
Majandamiskulud	27 299	33 350	44 330	10 980	33%
Otepää Avatud Noortekeskus	72 924	102 050	118 080	16 030	16%

Otepää Raamatukogu

Otepää Raamatukogu hõlmab endast Otepääl asuvat linnaraamatukogu ja Sangaste, Keenis, Pukas, Kuigatsis ning Nõunis asuvaid haruraamatukogusid. Struktuuris on arvestatud 7 töökohta. Puka raamatukogu pakub lisaks raamatute laenutamisele veel postipunkti teenuseid. Majandamiskulud sisaldavad: administreerimiskulusid koos perioodika tellimisega, hoonete majandamiskulusid (küte, elekter, vesi, kindlustus, valve jne), IT kulusid, isikliku sõiduauto kasutamise kulusid, koolituskulusid, inventarikulusid, ürituste korraldamise kulusid ja raamatute soetamise kulusid. S.h. 13 000 eurot on kavandatud riigilt saadavate raamatute kulude katteks.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	113 136	124 000	133 350	9 350	8%
Majandamiskulud	62 015	71 973	74 550	2 577	4%
Otepää Raamatukogu	175 151	195 973	207 900	11 927	6%

Kultuur

Eesmärgiks on kultuuri kättesaadavaks tegemine, traditsiooniliste ürituste korraldamine, kultuuriinfo edastamise koordineerimine, kultuuritegijate motiveerimine, kollektiivide tegevuse ja ürituste toetamine.

Otepää Kultuurikeskused

Valla kultuurielu korraldava Otepää kultuurikeskused kulud sisaldavad Otepää, Sangaste, Puka ja Nõuni kultuuriasutuste tööjõu-, hoonete ja rajatiste, administreerimis-, IT-, inventari- ja ürituste kulusid, koolitus- ja lähetuskulusid, isikliku sõiduauto kulusid, transpordikulud jne. Otepää Kultuurikeskuse palgal on 9 inimest. Lisaks makstakse ca 20 -le inimesele ringijuhhi tasu. Kultuurikeskuse teenitavat tulu on planeeritud eelarvesse 34 415 eurot.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	184 728	204 030	210 000	5 970	3%
Majandamiskulud	183 062	235 105	261 350	26 245	11%
Otepää Kultuurikeskused	367 790	439 135	471 350	32 215	7%

Toetus kultuuriseltsidele ja organisatsioonidele

Muude toetuste all kajastatakse toetusi valla kultuuriorganisatsioonidele, mida jaotatakse vallavalitsuse korralduste alusel (18 000 eurot) ja lisaks kultuuripealinna programmi toetus (14 000). Majandamiskulude all on erinevate üritustega seotud kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	25 184	32 000	40 500	8 500	21%
Majandamiskulud	1 257	10 225	14 000	3 775	37%
Toetus kultuuriorganisatsioonidele- ja seltsidele	26 441	42 225	54 500	12 275	29%

Toetus külaseltsidele

Eelarvereal on külaseltsidele ettenähtud tegevustoetused. Tegevustoetust saavad taotleda need külaseltsid, kes on valinud külavanema. Hetkel on neid külaseltse 16. Lisaks toetus külade ühendusele 12 000 eurot

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	13 700	23 500	28 000	4 500	19%
Toetus külaseltsidele	13 700	23 500	28 000	4 500	19%

Ajaleht Otepää Teataja

Eelarvereal kajastatakse ajalehe „Otepää Teataja“ kulutusi (lehe toimetamine, trükkimine ja levitamine). 2023.a planeeritakse välja anda 21 ajalehenumbrit koos hariduselu kajastavate vahelehtedega. Valla eelarvesse laekub tulu ajalehes kuulutuste avaldamise eest 9 000 eurot.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	24 757	29 000	28 000	-1 000	-3%
Ajaleht Otepää Teataja	24 757	29 000	28 000	-1 000	-3%

Toetus usuasutustele

Toetused on planeeritud: EELK Otepää Maarja kogudusele, EELK Sangaste Püha Andrease kogudusele ning Ilmjärve kirikule.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	1 500	6 000	6 000	0	0%
Toetused usuasutustele	1 500	6 000	6 000	0	0%

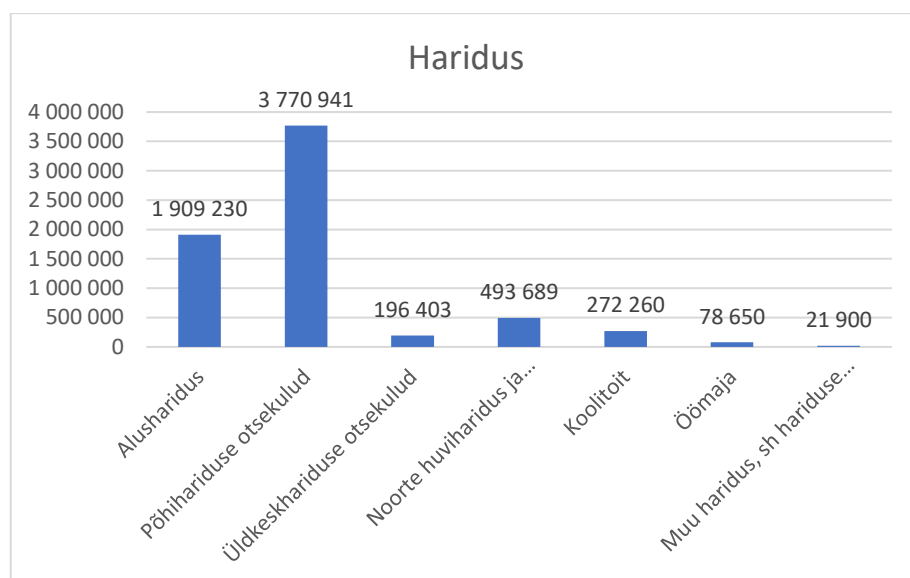
HARIDUS

Eesmärgiks on haridusasutuste konkurentsivõime tagamine ning tänapäeva nõuetele vastava kvaliteetse, mitmekesise laste ja õpilaste vajadusi ning huve arvestava hariduse andmine, ühiskondlikest lepetest tulenevate tugiteenuste tagamine.

Hariduskulud moodustavad 57% valla eelarve põhitegevuse kuludest. Hariduskulud suurenevad 14%, millest enamuse moodustab haridustöötajata palgatõus.

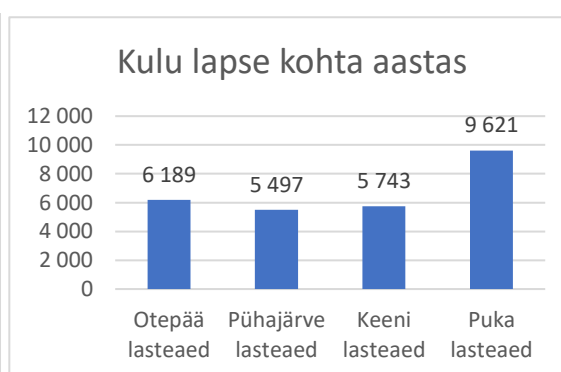
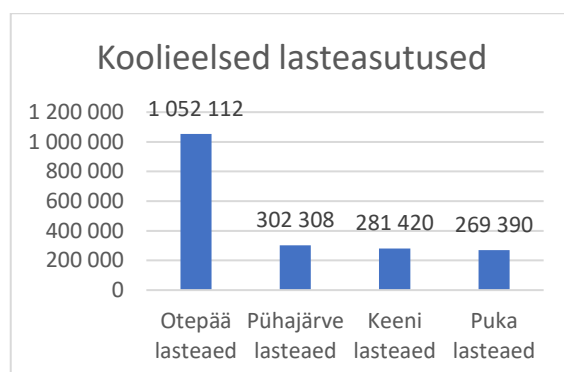
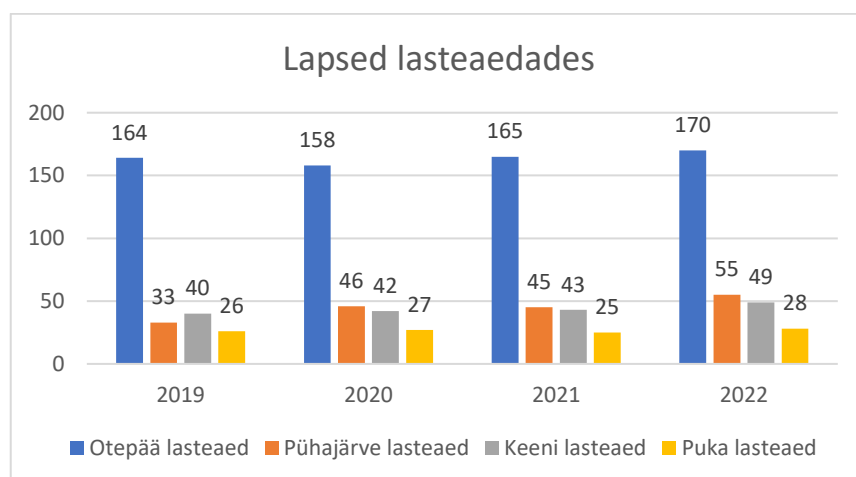
Läbi eelarve rahastatakse Otepää Gümnaasiumi, Pühajärve Põhikooli ja seal asuvat kolme lasteaiarühma, Keeni Põhikooli ja seal asuvat kolme lasteaiarühma, Puka Kooli ja seal asuvat kahte lasteaiarühma, Otepää Lasteaeda, Otepää Muusikakooli ja Puka Kunstikooli ning mitmeid haridust toetavaid tegevusi. Hariduse finantseerimine toimub nii kohaliku omavalitsuse eelarvest, kui ka Vabariigi Valitsuse poolt tasandusfondi kaudu hariduskuludeks eraldatud vahenditest. 59% hariduse eelarvest rahastab omavalitsus ja riigilt saadakse 41%. Riigieelarvest rahastatakse koolijuhtide ja õpetajate töötasud, nende koolituskulusid, eraldatakse vahendeid õppevahendite ja koolilõuna kulude katteks. Riik eraldab õpilaskodus olevate laste toetuseks 2000 eurot lapse kohta aastas.

Otepää valla haridusasutustes käib kokku 1 009 last, nendest üldhariduskoolides 707 ja koolieelsetes lasteasutustes 302 last.

Alusharidus

Otepää vallas on neli alusharidust pakkuvat asutust. Lapsi on neis kokku 10. novembri k.a. seisuga 302. Eelarve kokku on 39 % hariduskuludest.

Otepää Lasteaed

Otepää Lasteaias on avatud 9 rühma; 10. novembri 2022. aasta seisuga oli nimekirjas 170 last. Lastearv on võrreldes eelmise suurenenud 5 lapse võrra. 2022. aasta eelarves on ühe lapse arvestuslikuks kuluks 6 189 eurot aastas. 2023 aastal on lasteaiadõpetaja töötasu 1 574, magistriskraadiga

lasteaiadõpetaja tasu 1 749 eurot kuus ja õpetaja abi töötasuks 1 000 eurot kuus. Töötasu on arvestatud 39,26 töökohale. Eelarves on arvestatud vahendid administreerimiskuludeks, hoonete majandamiskuludeks, IT kuludeks, inventari kuludeks, õppevahendite kuludeks, toitlustamise kuludeks jne. Õppevahendite ja mänguasjade soetamise kulud moodustavad 30% lastevanemate poolt tasutud kohatasust.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	668 533	733 618	885 692	152 074	21%
Majandamiskulud	123 074	137 350	166 420	29 070	21%
Otepää Lasteaed	791 607	870 968	1 052 112	181 144	21%

Keeni Põhikooli lasteaiarühmad

Keeni Põhikooli juures on avatud kolm eelkooliealiste laste rühma. 10. novembri 2022. aasta seisuga oli lapsi nimekirjas 49. Lasteaia eelarvereaal on arvestatud 13 töökoha tööjõukulud. 2023 aastal on lasteaiadõpetaja töötasu 1 574, magistriksaadiga lasteaiadõpetaja tasu 1 749 eurot kuus ja õpetaja abi töötasu 1 000 eurot kuus. Majandamiskuludes on arvestatud administreerimiskulude, koolituskulude, IT kulude, hoone küte, elekter, vee ja korrashoiukulud, isikliku sõiduauto kuludega, toitlustamiskulude ning õppevahendite ja mänguasjade soetamiskuluga jne. Õppevahendite ja mänguasjade soetamise kulud moodustavad 30% lastevanemate poolt tasutud kohatasust.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	181 517	203 000	241 000	38 000	19%
Majandamiskulud	30 389	35 150	40 420	5 270	15%
Keeni põhikooli lasteaiarühmad	211 906	238 150	281 420	43 270	18%

Pühajärve Põhikooli lasteaiarühmad

Pühajärve Põhikooli juures on avatud kolm eelkooliealiste laste rühma. 10. novembri 2022 aasta seisuga oli nimekirjas 55 last. Lasteaia eelarvereaal on arvestatud 9 töökoha tööjõukulud. 2022 aastal on õpetaja töötasuks arvestatud 1 574 eurot kuus ja õpetaja abi töötasuks 1 000 eurot kuus. Õppevahendite ja mänguasjade soetamiskulud moodustavad 30% lastevanemate poolt tasutud kohatasust. Majandamiskuludes on arvestatud administreerimiskulude, koolituskulude, IT kulude, majandamiskulude, toitlustamiskulude ning õppevahendite ja mänguasjade soetamiskuluga jne.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	178 241	200 700	237 508	36 808	18%
Majandamiskulud	42 573	70 900	64 800	-6 100	-9%
Pühajärve Põhikooli lasteaiarühmad	220 813	271 600	302 308	30 708	11%

Puka Kooli lasteaiarühmad

Puka Kooli juures on kaks lasteaiarühma. 10. novembri 2022. aasta seisuga oli lapsi 28. Lasteaia eelarves on arvestatud 11,29 töökoha tööjõukulud. 2023 aastal on õpetaja töötasuks 1 574 eurot kuus ja õpetaja abi töötasuks 1000 eurot kuus. Majandamiskuludes on arvestatud administreerimiskulude, koolituskulude, IT kulude, majandamiskulude, inventarikulude, toitlustuskulude ning õppevahendite ja mänguasjade soetamiskuluga. Õppevahendite ja mänguasjade soetamise kulud moodustavad 30% lastevanemate poolt tasutud kohatasust. 2023 aastal vahetatakse lasteaiad katus.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	172 601	185 000	223 000	38 000	21%
Majandamiskulud	28 197	32 640	50 390	17 750	54%

Puka Kooli lasteaiarühmad	200 798	217 640	273 390	55 750	26%
----------------------------------	----------------	----------------	----------------	---------------	------------

Lasteaiakulud teistele omavalitsustele

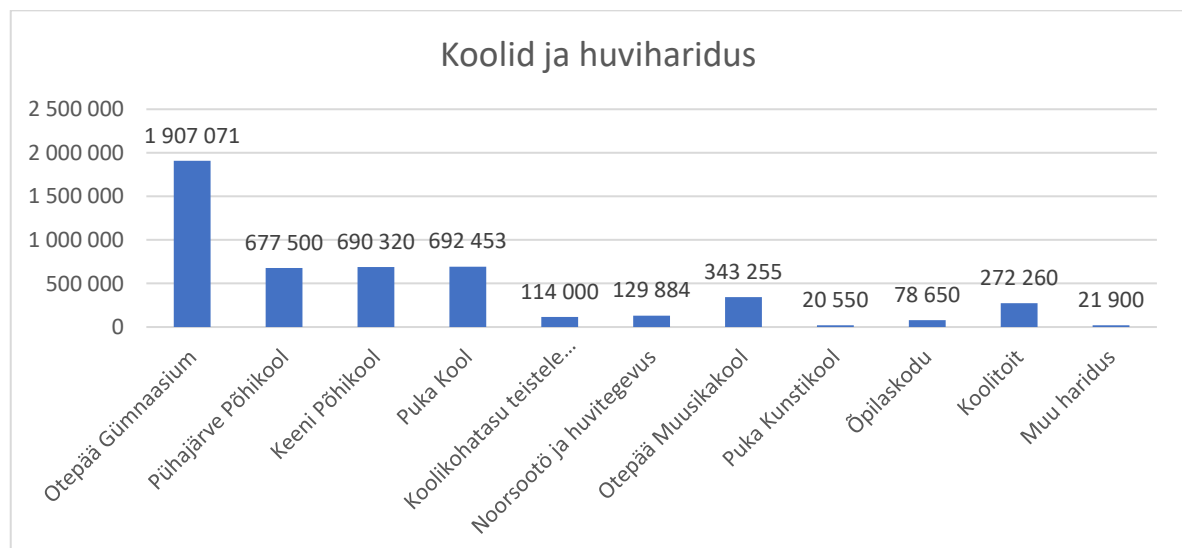
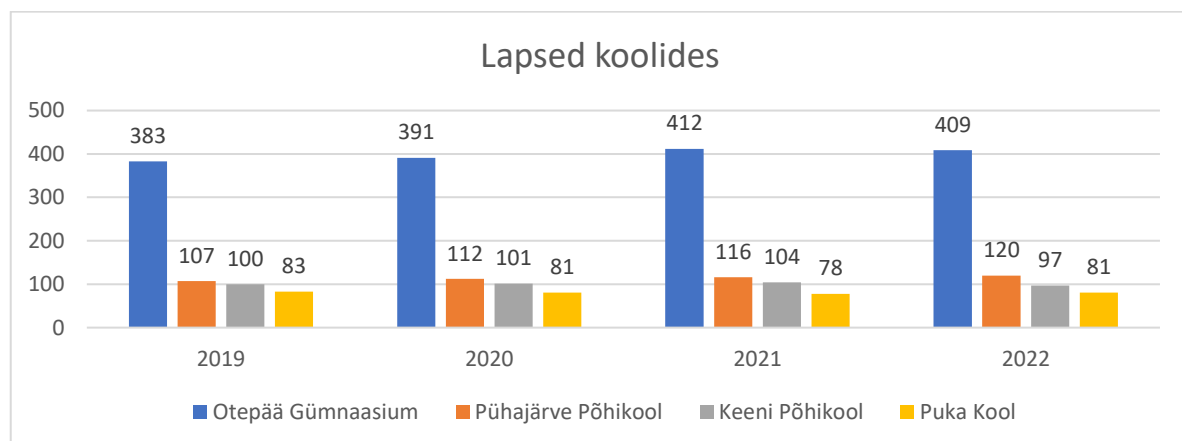
Antud eelarveraal on kulud, mida omavalitsus maksab Otepää vallas sissekirjutust omavad, kuid teiste omavalitsuste lasteaedades käivate laste kulude katteks. 10. detsembri 2022. a seisuga käis teiste omavalitsuste lasteaedades 24 last (neli last vähem kui eelmine aasta) :

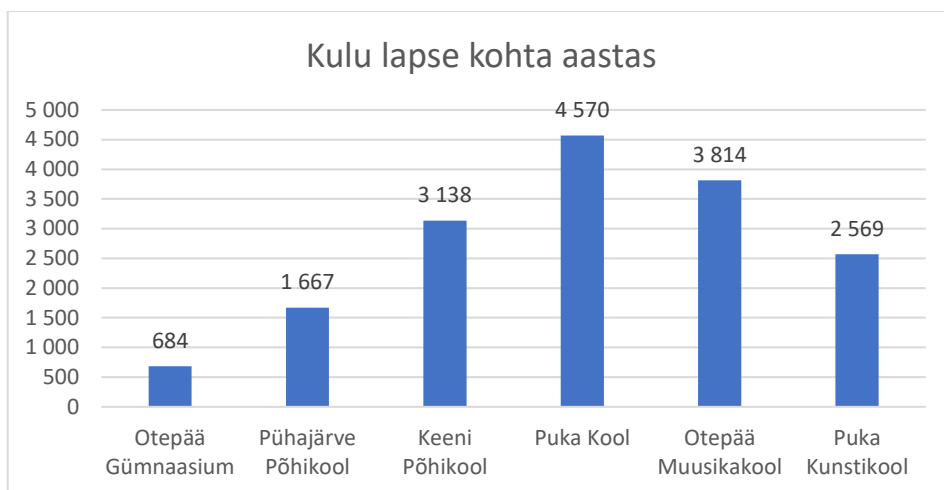
Elva vald 7 last;	Tallinna linn 2 laps
Tõrva vald 1 laps;	Kanepi vald 2 last;
Tartu linn 1 last;	Nõo vald 1 laps
Valga vald 9 last;	Põltsamaa vald 1 laps;

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	137 746	141 000	132 000	-9 000	-6%
Lasteaiakulu teistele omavalitsustele	137 746	141 000	132 000	-9 000	-6%

Üldharidus ja huvikoolid

Otepää vallas on neli kooli, kus lapsi kokku 10. novembri 2022. a seisuga 707. Kooli tugi- ja abipersonali ning kooli majandamiskulusid rahastatakse kohalikust eelarvest, õpetajate ning koolijuhhi töötasudeks, nende koolituskuludeks ja õppevahendite soetamiseks saadakse vahendeid riigieelarvest.

Otepää Gümnaasium

Koolis on töös 22 klassi. 10. novembri 2022. a seisuga õpib koolis 409 õpilast. Eelarves on arvestatud 54,56 töökohta. Õpetajate töötasuks on planeeritud vähemalt 1 749 eurot kuus. Majandamiskuludes on arvestatud administreerimiskulude, koolituskulude, IT kulude, hoonete majandamiskulude, inventarikulude, õppevahendite, ürituste jm kuluga.

Otepää Gümnaasiumi spordihoone eelarveread on arvestatud 3 töökohta. Tööjõukulude eelarverida suurendab miinimumpalga suurenemisega. Majandamiskuludena on arvestatud administreerimiskulud, hoone ülalpidamise kulud, IT kulud jne.

Otepää Gümnaasiumi juures on avatud õpilaskodu. 10. novembri 2022.a seisuga oli õpilaskodus 18 last, nendest 5 olid riiklikul ülalpidamisel. Ühe lapse kulude katteks eraldab riik 2 000 eurot aastas. Tööjõukulud on arvestatud 4 töökohta kuluga. Majandamiskuludes on arvestatud administreerimiskulud, õpilaskodu hoone ülalpidamisega seotud kulud, IT kulud ja remondi kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Muud toetused	8 030	5 450	10 000	4 550	83%
Tööjõukulud	995 165	1 112 169	1 310 951	198 782	18%
Majandamiskulud	236 705	277 289	308 267	30 978	11%
Otepää Gümnaasium otsekulud	1 239 900	1 394 908	1 629 218	234 310	17%

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	155 233	173 455	196 403	22 948	13%
Otepää Gümnaasiumi gümnaasiumi astme tööjõukulud	155 233	173 455	196 403	22 948	13%

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	28 262	37 484	39 000	1 516	4%
Majandamiskulud	30 511	30 550	42 450	11 900	39%
Otepää Gümnaasiumi spordihoone	58 773	68 034	81 450	13 416	20%

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	47 426	53 020	56 000	2 980	6%
Majandamiskulud	13 069	20 010	22 650	2 640	13%
Otepää Gümnaasiumi õpilaskodu	60 495	73 030	78 650	5 620	8%

Pühajärve Põhikool

Koolis on 9 klassikomplekti. 10. novembri 2022.a seisuga õppis koolis 120 õpilast. Kooli tugi- ja abipersonali ning kooli majandamiskulusid rahastatakse kohalikust eelarvest, õpetajate ning koolijuhhi töötasudeks, nende koolituskuludeks ja õppevahendite soetamiseks saadakse vahendeid riigieelarvest. Kooli eelarvereal on arvestatud 22,06 töökohaga. Tööjõukulud suurenevad 13%. Õpetaja töötasuks arvestatud vähemalt 1 749 eurot kuus. Õppejuhi tööjõukulud on viidud lasteaiarühmade eelarvereal. Majandamiskuludes on arvestatud koolihoone ülalpidamiskuludega, inventari soetamise kuludega, administreerimiskuludega, koolituskuludega, IT, õpilasürituste, õppevahendite ja transpordikuludega jne.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	478 240	508 000	580 000	72 000	14%
Majandamiskulud	83 522	103 601	97 500	-6 101	-6%
Pühajärve Põhikooli põhihariduse otsekulud	561 762	611 601	677 500	65 899	11%

Keeni Põhikool

Koolis on 9 klassikomplekti. 10. novembri 2022.a seisuga õppis koolis 97 õpilast. Tööjõukulud suurenevad 11%. Eelarvereal on arvestatud 23,57 töökohaga. Õpetaja töötasuks arvestatud vähemalt 1 749 eurot. Majandamiskulud sisaldavad administreerimiskulusid, koolihoone ülalpidamiskulusid, IT, inventari kulusid, õppevahendite soetamisega seotud kulutusi, õpilaste vaba aja ja transpordiga seotud kulutusi jne.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	466 645	508 440	573 000	64 560	13%
Majandamiskulud	103 655	118 528	117 320	-1 208	-1%
Keeni Põhikooli põhihariduse otsekulud	570 300	626 968	690 320	63 352	10%

Puka Kool

Koolis on 9 klassikomplekti. 10. novembri 2022.a seisuga õppis koolis 81 õpilast. Tööjõukulud koolis suurenevad 15%. Eelarves on arvestatud 22 töökohaga.. Õpetaja töötasuks arvestatud vähemalt 1 749 eurot. Majandamiskuludena on arvestatud administreerimiskulud, koolimaja ülalpidamisega seotud kulud, IT kulud, isikliku sõiduauto kasutamise kulud, kulutused õppevahenditele, õpilasüritustega seotud kulutud jne.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	448 231	497 000	570 000	73 000	15%
Majandamiskulud	243 566	139 803	122 453	-17 350	-12%
Puka Kooli põhihariduse otsekulud	691 797	636 803	692 453	55 650	9%

Koolikohatasu teistele omavalitsustele

Vahendid on mõeldud Otepää valla sissekirjutusega ja teiste omavalitsuste haridusasutustes käivate laste kulude katmiseks. Sellise tegevuse põhjustab gümnaasiumiastmes õpilaste õppima asumine erikallakuga koolidesse, nooremates astmetes erikoolides käimise vajadus või vanemate tegeliku elukoha muutumine. 10. detsembri 2022. aasta seisuga käis 153 Otepää valda sisse kirjutatud õpilast teiste omavalitsuste koolides. Vabariigi Valitsuse poolt on kehtestatud 2023. aasta õppekoha tegevuskulu piirmääraks 99 eurot kalendrikuus.

Põhikooli osas õpib 68 õpilast:

Elva valla koolis 18 õpilast; Tartu linna koolis 21 õpilast; Põlva valla koolis 5 õpilast;
Tallinna koolis 2 õpilast; Viljandi valla koolis 1 õpilane; Türi valla koolis 1 õpilane;
Antsla valla koolis 3 õpilast; Kanepi valla koolis 1 õpilane; Rakvere linna koolis 1 õpilane;
Valga valla koolis 3 õpilast; Kambja valla koolis 3 õpilast; Jõgeva valla koolis 1 õpilane;
Põltsamaa valla koolis 3 õpilast; Rapla valla koolis 1 õpilane;
Tõrva valla koolis 3 õpilast; Viru-Nigula valla koolis 1 õpilane

Gümnaasiumi osas õpib 85 õpilast:

- Tartu linna koolides 31 õpilast(s.h. 2 riigigümnaasiumis);
- Nõo valla koolis 17 õpilast (riigigümnaasiumis);
- Valga valla koolides 11 (riigigümnaasiumis);
- Elva valla koolides 7 õpilast;
- Tallinnas koolides 3 õpilast;
- Tartu valla koolides 6 õpilast;
- Viljandi linna koolides 3 õpilast
- Audentse Spordigümnaasiumis 4 õpilast (riiklikel kohtadel);
- Kiili valla koolis 1 õpilane;
- Tapa valla koolis 1 õpilane;
- Tõrva valla koolis 1 õpilane;

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	114 744	116 000	114 000	-2 000	-2%
Koolikohatasu teistele omavalitsustele	114 744	116 000	114 000	-2 000	-2%

Otepää Muusikakool

Muusikakooli eesmärgiks on kvaliteetse huvihariduse tagamine. 10. novembri 2022.a seisuga õppis koolis 90 last, õpetatavad erialad on: erinevad puhkpillid, klaver, akordion, viiul, klassikaline kitarr, löökpillid. Eelarverida on suurenenud 21%. Eelarvesse on planeeritud 12,15 töökoha tööjõukulud, administreerimiskulud, sõidu-, koolituste kulud, IT, inventarikulud, õppevahendite kulud, ürituste korraldamise kulud, Eesti Muusikakooli Liidu liikmemaks jne. Õpetaja töötasuks on arvestatud vähemalt 1 600 eurot kuus.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	227 742	263 773	320 455	56 682	21%
Majandamiskulud	26 705	17 805	22 800	4 995	28%
Otepää Muusikakool	254 447	281 578	343 255	61 677	22%

Puka Kunstikool

Puka Kunstikoolis käib 10. novembri 2022. a seisuga 8. last. Eelarvesse on planeeritud 1,67 töökoha kulud. Majandamiskuludes on side- ja postikulu, andmeside kulu, korrashoiu ja transpordikulu ning õppevahendite soetamine.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	21 029	17 550	17 550	0	0%
Majandamiskulud	2 686	3 000	3 000	0	0%
Puka Kunstikool	23 715	20 550	20 550	0	0%

Koolitoit

Siia kuuluvad õpilaste toitlustamisega seotud kulud. Eelarvereaal on planeeritud Keeni Põhikooli, Puka Kooli, Otepää Gümnaasiumi ning Pühajärve Põhikooli õpilaste toitlustamise kulud. Otepää

Gümnaasiumi ja Pühajärve Põhikooli õpilasi toitlustab OÜ P.Dussmann Eesti. Keeni Põhikooli ja Puka Kooli toitlustamine toimub aastaringelt koolis asuvate köökide kaudu. Riik toetab 2023. aastal õpilaste toitlustamist 123 725 euroga.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	34 913	40 140	44 160	4 020	10%
Majandamiskulud	168 133	201 000	228 100	27 100	13%
Koolitoit	203 046	241 140	272 260	31 120	13%

Noorsootöö ja huvitegevus

Riigi poolt toetusfondi kaudu eraldatud vahendid, mida kasutatakse noorte huvitegevuse mitmekesistamiseks. Toetuse eraldamise aluseks on vallavalitsuse korraldus.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	1 204	0	0	0	0%
Majandamiskulud	126 313	141 741	129 884	-11 857	-8%
Noorsootöö (huvitegevus)	127 517	141 741	129 884	-11 857	-8%

Muud hariduskulud

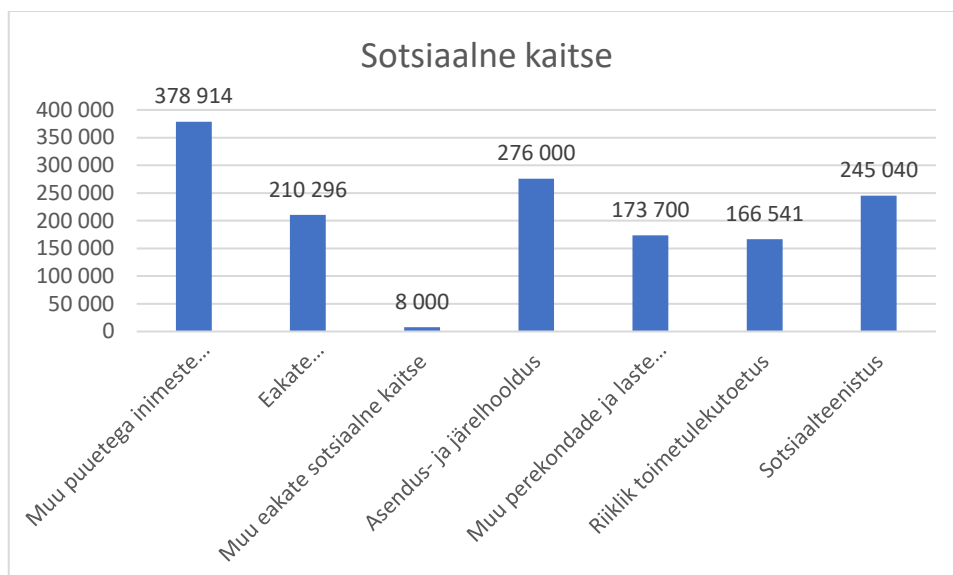
Antud eelarvereale on arvestatud haridustegevuse kulud, mida koordineerib ja korraldab valla haridusspetsialist. Tööjõukulude all kajastatakse parimatele õpetajatele kingitavaid kinkekaarte koos maksudega. Majandamiskulude all on toetavate projektide kulud, olümpiaadide, medalistide vastuvõtukulud, koolituspäevade kulud jne.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	1 197	1 950	2 100	150	8%
Majandamiskulud	17 030	19 800	19 800	0	0%
Muud hariduskulud	18 227	21 750	21 900	150	1%

SOTSIAALNE KAITSE

Eesmärgiks on parandada vallaelanike elukvaliteeti, ennetada nende toimetuleku raskusi, osutada igakülgset abi erivajadustega inimestele. Samuti on eesmärgiks sotsiaalteenuste kättesaadavuse tagamine elanikele ning valla elanikke teavitamine kodanikele pakutavatest sotsiaalteenustest ja tervist edendavatest üritustest. See moodustab 12% valla põhitegevuse kuludest..

Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse

Majandamiskulude all on erivajadustega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine, puuetega laste kulude katmine (tugiisikute sõidukulud, puuetega inimeste transport, toetatud teenused, jm kulud). Käimas on ISTE projekt, mille kulud riik meile kinni maksab aga selle projekti kulude võrra on majanduskulud kasvanud

Sotsiaaltoetuste all kajastatakse puuetega inimestele ja nende hooldajatele mõeldud toetuseid.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Sotsiaaltoetused	74 056	65 000	65 000	0	0%
Tööjõukulud	127 091	159 948	178 500	18 552	12%
Majandamiskulud	72 957	77 354	135 414	58 060	75%
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	274 103	302 302	378 914	76 612	25%

Eakate sotsiaalhoolekande asutused

Antud tegevuse alla on planeeritud teenuse ostmine hoolekandeesutustest. 2022. aasta novembrikuu seisuga osteti nimetatud teenust SA-It Otepää Tervisekeskus, AS-It Lõuna-Eesti Hooldekeskus, AS-It Valga Haigla, Tõrva Haigla Sihtasutuselt ja SA Aarike Hooldekeskus. Eelarve koostamise ajal maksis omavalitsus osaliselt 39 inimese hooldekodu kulud. Keskmise kulu inimese kohta 400 eurot.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	186 453	215 000	210 296	-4 704	-2%
Eakate sotsiaalhoolekande asutused	186 453	215 000	210 296	-4 704	-2%

Muu eakate sotsiaalne kaitse

Kajastatakse kulutusi eakate sotsiaalkaitsele.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Sotsiaaltoetused	186	1 000	1 000	0	0%
Majandamiskulud	8 430	8 500	7 000	-1 500	-18%
Muu eakate sotsiaalne kaitse	8 616	9 500	8 000	-1 500	0

Asendus- ja järelhooldus

Toetusfondi kaudu rahastatav tegevus, kus raha eraldatakse järelhoolusel, asenduskodus või asendusperes olevate isikute kulutuste katteks. Eelarvesse on planeeritud 10 lapse kuld. Teenust ostame kolmelt asutuselt. MTÜ-lt Tartu Kristlik Noortekeskus (6 in) AS-lt Hoolekandeteenused (1 in). MTÜ Vahtramäe (3 in). Riik maksab asendukoduteenuse eest 217 140 eurot.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Majandamiskulud	226 056	270 000	276 000	6 000	2%
Asendus- ja järelhooldus	226 056	270 000	276 000	6 000	2%

Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse

Majandamiskulude real on sünnikirjade kätteandmisega seotud kulu, laste jõulupakkide kulu, laste- ja noortelaagrite kulu, projekti „Imelised aastad“ toitlustamise ja hoiukulud, perede nõustamisteenuse ja transpordikulud ning koolitus-, toitlustamis- ja transpordikulud. Toetuste alla on arvestatud sünnitoetused (600 eurot laps), haridustoetused nii esimesse klassi astuvatele lastele kui kooli lõpetajatele (lapse kohta vastavalt 100 eurot ranitsatoetus, 45 eurot põhikooli lõpetamine ja 50 eurot keskkooli lõpetamine) ja vahendid volikogu 19. aprilli 2018. a määruses nr 1-2/7 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ loetletud ühekordseteks toetusteks. 2023. aastal plaanitakse uuesti läbi viia lapsevanemate koolitusprogramm „Imelised aastad“

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Sotsiaaltoetused	89 411	161 674	107 600	-54 074	-33%
Tööjõukulud	803			0	0%
Majandamiskulud	38 250	56 600	66 100	9 500	17%
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	128 464	218 274	173 700	-44 574	-20%

Toimetulekutoetus

Vabariigi Valitsuse määrusega kohalikele omavalitsustele eraldatava toimetulekutoetuse arvestamine ja jagamine toimub vastavalt sotsiaalhoolekande seadusele. Arvestuse aluseks on riigi poolt kehtestatud toimetulekupiir, mille suuruseks 2023. aastal ühe täisealise pereliikme kohta on 200 eurot kuus. Iga järgmise pere lapse kohta arvestatakse toimetulekupiiriks 180% perekonna esimese liikme toimetulekupiiri suurusest ja iga järgmise pere täiskasvanu kohta arvestatakse toimetulekupiiriks 80% perekonna esimese liikme toimetulekupiiri suurusest.

2022. aasta novembrikuu seisuga eraldati Otepää vallas toimetulekutoetust 42 perele.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Sotsiaaltoetused	62 865	255 237	166 541	-88 696	-35%
RIIKLIK TOIMETULEKUTOETUS	62 865	255 237	166 541	-88 696	-35%

Sotsiaalteenistus

2021. aasta eelarvesse on arvestatud sotsiaalteenistuse 8 teenistuja tööjõukulud. Majandamiskuludesse on planeeritud teenistuse side- ja koolituskulud, sotsiaalteenistuse kahe sõiduauto rent ja kulud ning isikliku sõiduauto kulud.

Kululiik	2021 eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	Muutus	Muutus %
Tööjõukulud	106 419	174 900	209 000	34 100	19%
Majandamiskulud	25 016	33 300	36 040	2 740	8%
SOTSIAALTEENISTUS	131 435	208 200	245 040	36 840	18%

EELARVE INVESTEERIMISTEGEVUS

Otepää valla investeerimistegevuse maht on 3 862 000 eurot. Investeerimistegevuse eelarveossa planeeritakse põhivara soetus, saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks, ning finantstulud ja -kulud.

Põhivara soetamine

2023. aasta eelarvesse on põhivara soetuseks planeeritud 4 145 000 eurot. Planeeritavad investeerimisobjektid:

Tegevus	Toetus	Omaosalus	Kulud kokku
Põhivara soetus	283 000	3 862 000	4 145 000
Pühajärve rannapark	243 000	165 000	408 000
Tänavavalgustus	0	80 000	80 000
Vallamaja WC	0	35 000	35 000
Otepää lasteaed	0	3 500 000	3 500 000
Nõuni ranna silla renoveerimine	0	22 000	22 000
Keeni lasteaia varjualune	0	20 000	20 000
Hajaasustuse programm	40 000	40 000	80 000

Muud toetused	2023. eelarve
Pühajärve rannapark	243 000
Hajaasustuse programm	40 000
Muud toetused kokku	283 000

Pangalaen	2023. eelarve
Otepää lasteaed	3 000 000
Pangalaen kokku	3 000 000

Valla üldisest eelarvest	2023. eelarve
Pühajärve rannapark	165 000
Tänavavalgustus	80 000
Vallamaja WC	35 000
Otepää lasteaed	500 000
Nõuni ranna silla renoveerimine	22 000
Keeni lasteaia varjualune	20 000
Hajaasustuse programm	40 000
Valla üldisest eelarvest kokku	862 000

Investeerimistöid rahastatakse sihtasutustelt saadavate toetustega, võetakse laenu ning kasutatakse eelmise aasta kasutamata vahendeid e. kassajääki.

Finantskulu real on arvestatud 2023. aastal makstav intressikulu ning võetava laenu lepingutasu. Intressikulud tasutakse LHV pangale ja SEB pangale

Kululiik	2021			Muutus	Muutus %
	eelarve täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve		
Muud kulud	22 036	32 000	50 000	18 000	56%

Finantskulu	22 036	32 000	50 000	18 000	56%
--------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	------------

EELARVE FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistehinguteks on laenude võtmise ja võetud laenude tagasimaksmise kajastamine. Laenukoormus 1. jaanuari 2023. a seisuga on 2 440 400 eurot. 2023. aastal tasutakse laenukohustusi 390 151 eurot ilma uue laenu tagasimakseteta. Laenu on kavas võtta planeeritavate investeeringute elluviimiseks 3 000 000 eurot. Otepää Vallavalitsuse laenukohustusi ja tagasimakseid kajastab järgmine tabel:

Laenu andnud asutus	Võlakohustuse kogumaht kehtiva lepingu järgi	Lepingu nr.	Tasumise tähtaeg	Intress (6 kuu EURIBOR+...)	Laenu jääk 1.01.2023	Tagasimaksed 2023
LHV Pank	700 000	KL-150716OT	20.11.2026	0,84%+	485 000,00	55 000,00
SEB pank	900 000	2017014897	20.11.2027	0,9%+	710 000,00	95 000,00
SEB pank	900 000	2018014665	27.12.2027	0,94+	525 000,00	160 000,00
Swedbank	800 000	21-062520-JI	30.09.2031	0,68%+	720 400,00	80 151,00
Laen 2023	3 000 000					
KOKKU	6 300 000				2 440 400,00	390 151,00

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse alusel kuuluvad likviidsete varade muutuse eelarveosa koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus ning nõuete ja kohustuste muutust. Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga, saldo vähenemine kajastatakse miinusega.

VÕRDLU EELARVESTRAATEGIAGA

Otepää Vallavalitsus	Eelarvestrateegia 2023	Eelarve 2023
Põhitegevuse tulud kokku	11 986 000	12 827 015
Maksutulud	6 716 000	7 000 000
sh tulumaks	6 500 000	6 788 000
sh maamaks	200 000	200 000
sh muud maksutulud	16 000	12 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	700 000	728 218
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 500 000	5 098 797
sh tasandusfond	1 000 000	1 062 802
sh toetusfond	3 300 000	3 883 591
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	200 000	152 404
Muud tegevustulud	70 000	
Põhitegevuse kulud kokku	11 360 000	12 308 904
Antavad toetused tegevuskuludeks	700 000	732 261
Muud tegevuskulud	10 660 000	11 576 643
sh personalikulud	6 510 000	7 167 269

sh majandamiskulud	4 100 000	4 359 374
sh muud kulud	50 000	50 000
Põhitegevuse tulem	626 000	518 111
Investeeringustegevus kokku	-2 269 000	-3 912 000
Põhivara müük (+)	600 000	0
Põhivara soetus (-)	-4 045 000	-4 065 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	-2 715 000	-3 782 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 330 000	283 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-100 000	-80 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0
Antavad laenud (-)	0	0
Finantstulud (+)	0	0
Finantskulud (-)	-54 000	-50 000
Eelarve tulem	-1 643 000	-3 393 889
Finantseerimistegevus	1 909 849	2 500 000
Kohustuste võtmine (+)	2 500 000	3 000 000
Kohustuste tasumine (-)	-590 151	-500 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	266 849	-873 889
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	475 729	873 889
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 361 525	5 909 849
Netovõlakoormus (eurodes)	3 885 523	5 909 849
Netovõlakoormus (%)	32,4%	46%
E/a kontroll (tasakaal)	0	-20 000

Investeeringuobjektid		
04 Majandus	300 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	300 000	0
06 Elamu- ja konnaalmajandus	845 000	545 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	255 000	243 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	590 000	302 000
08 Vaba-aeg, kultuur ja religioon	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0
09 Haridus	2 850 000	3 520 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 075 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 775 000	3 520 000
10 Sotsiaalne kaitse	50 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000	0
KÕIK KOKKU	4 045 000	4 065 000

<i>sh toetuse arvelt</i>	1 330 000	243 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 715 000	3 822 000
Põhivara soetuse kontroll	0	0

Suuremad investeeringud nimeliselt		
Efektiivsema tänavavalgustuse sisseseadmine (tänavavalgustuse toimimise audit, valgustuse üleviimine LED - lampidele)	0	80 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	80 000
Pühajärve rannapark	408 000	408 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	243 000	243 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	165 000	165 000
Teed	300 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	300 000	0
Lipuväljak 13 hoone renoveerimine	0	35 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	35 000
Keeni kooli rekonstrueerimine	200 000	20 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000	20 000
Laste mänguväljakud	37 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	12 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	25 000	0
Sangaste tuletõrjedepoo	400 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	400 000	0
Otepää lasteaed	2 500 000	3 500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 000 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 500 000	3 500 000
Sotsiaalkorterid	50 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000	0
Puka teenuskeskuse välisfassaad	150 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	75 000	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	75 000	0
Nõuni ranna silla renoveerimine	0	22 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	22 000

Võrreldes strateegiaga on eelarves enim suurenenud tulude poolel toetusfond (õpetajate palgatõus) ja kulude poolel nii tööjõukulud kui ka majanduskulud (küte, elekter, toiduained jne).

Investeeringute poolel on eelarvest hetkel jäänud välja Sangaste tuletõrjedepoo ehitus ja Keeni kooli renoveerimine (kokku 600 000.-), teede ehitus, Puka teenuskeskuse fassaad, laste mänguväljakud. Lisandunud on Lipuväljak 13 hoone WC remont, Nõuni ranna silla remont ja Keeni kooli lasteaia varjualune (mis oli planeeritud teha aastal 2022 kuid ei jõutud).